

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.143/2024/8.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Illés Levente Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Illés Levente ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Takács Richárd ügyvéd (cím3)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.158/2024/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 11.P.20.010/2023/13.

Rendelkező rész

A Kúria a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy 2019. április 13-án az interneten

elhelyezett „cikk címe1” című dokumentum mellékleteként nyilvánosságra hozta a szervezet1 egyes vezetőivel szemben, az általa képviselt sportklub nevében tett büntető feljelentését, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, illetve azzal, hogy a 2019. április 13-án, 2021. január 24-én, 2021. január 31-én, 2021. december 8-án Facebook bejegyzéseiben feljelentésének egyes elemeit közzétette, ugyancsak megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

A Kúria a megállapított jogsértések vonatkozásában az alperest eltiltja a további jogsértéstől.

A Kúria kötelezi az alperest, hogy elégtétel adásaként a jelen részítélet rendelkező részét 15 napon belül tegye közzé saját Facebook oldalán, kommentár nélkül.

A Kúria a sérelemdíj megítélése és összegszerűsége tekintetében az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes tagja a név1 sportklubnak, amely a szervezet1 (a továbbiakban: szervezet1) tagszervezete. A felperes a perrel érintett időszakban az szervezet1 elnöki tanácsadója. A felpereshez köthető gazdasági társaságok a szövetséggel való különböző szerződések folytán többféle szolgáltatást nyújtottak, mely szolgáltatások kifizetése közpénzből történt. A felperesnek és a szövetség elnökének (név2) voltak közös cégeik, mielőtt az elnök tanácsadója lett.

[2] Az alperes a név1 képviseletében 2019. április 11-én feljelentést tett a Magyar Állam által az szervezet1 részére biztosított támogatási összegek jogellenes felhasználása miatt a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség Gazdasági Bűnügyek Részlegénél az szervezet1 elnökségi tagjaival (név2 elnökkel, név3ral, név4sel, név5ral, név6val, név7val, név8val) valamint a felperessel, mint elnöki tanácsadóval szemben.

[3] A feljelentés szerint a szervezet1 2016. és 2017. évben a Magyar Államtól 948 705 368 Ft támogatási összeget kapott a feljelentésben felsorolt programokhoz.

[4] A feljelentésében többek között az szerepelt, hogy „Az szervezet1 elnöksége a fenti összegek legnagyobb részével számat adni nem tud.”; „megalapozott a gyanú arra vonatkozóan, hogy egy szűk réteg mulattatására számoltak el név2 és társai több millió forintot, amely aztán felpereshoz került, aki azt a saját céljaira fordította”; „fennáll az alapos

gyanúja annak, hogy név2 és társai a rájuk bízott pénzeszközöket az szervezet1 a részére nyújtott állami támogatásokat olyan módon használták fel, hogy az nem a céljának megfelelően, hatékonyan és a közérdeknek megfelelően hasznosult”.

[5] A feljelentésben szerepelt az is, hogy „A 2017-es név9 versenyre több mint 150 millió forint állami támogatást kapott az szervezet1, amit a szervező név9 Kft.-nek (melynek ügyvezetője és tulajdonosa név3) utaltak át. A gyanú szerint a rendezvényre elszámolt összegek jelentős része a név2 által jegyzett név10 Kft.-n, illetve más cégeken keresztül név2hoz, illetve felpereshoz visszakerült, amit ezt követően a saját céljaikra fordítottak.”. A feljelentésben az alperes megjelölte, hogy gyanúja szerint mely támogatási összegeket, milyen módon használták fel a feljelentett személyek az összegek céljával ellentétesen. Állításainak alátámasztására indítványozta többek között azt is, hogy a nyomozó hatóság szerezze be a felperes és az általa jegyzett gazdasági társaságok ismert bankszámláihoz tartozó pénzforgalmi kimutatásait 2016. január 1. napjától 2019. február 28. napjáig.

[6] A feljelentés megtörténtéről 2019. április 12-én számos sajtótermék „cikk címe2” címmel számolt be.

[7] Az szervezet1 elnöksége a sajtóhírekre reagálva „e-mail megnevezésel” tárgyú e-mailt küldött a tagszervezeti vezetőknek. Ebben azt közölték, hogy „az elnököt és az elnökséget nem a név12 jelentették fel, hanem alperes. A feljelentést megelőzően többszöri próbálkozás, nyomásgyakorlás többek részéről, az elnökség tagjainak folyamatos zaklatása: alku- és lelépési ajánlatok, vádalku-szerű sejtetés, majd két konkrét ultimátum érkezett hozzánk. Mivel ezek egyike sem járt sikerrel, és a feljelentés talán meg is történt, a bekészített sajtóhír így végre ma megjelenhetett. A feljelentés érinti az elnököt, az alelnököket, az elnökség tagjait, az elnöki tanácsadót, a könyvvizsgálót, illetve a szövetségtől abszolút teljesen független személyeket, illetve tagszervezetek, cégek garmadáját, összesen 12 magánszemélyt és 28 céget/tagszervezetet, plusz magát a szövetséget. Figyelembe véve azt, hogy senki, semmilyen zsarolásnak nem enged, nem engedett, az elnökség egy emberként utasítja el a sokadik etikátlan nyomásgyakorlást.” Reményüket fejezték ki aziránt, hogy – bár a feljelentés jelentős plusz költséget ró az szervezet1-re – a feljelentés nyomán induló vizsgálat majd tisztázza a vezetést.

[8] Az alperes 2019. április 13-án válaszként a tájékoztató levél címlistájában szereplő tagszervezetek részére a elektronikus levélcím1 e-mail címről – tárgyként „Válasz: e-mail megnevezésel” megjelöléssel – küldött üzenetében a gazdasági visszaélésekre utaló példákkal illusztrálva összefoglalta, hogy mi motiválta a feljelentés megtételében. Úgy fogalmazott, hogy „[a] probléma legfőbb okaként pedig elnökünket, tanácsadóját, akik az elnökség tagjaival karöltve módszeresen áramoltatják ki a sportágba beinjektált állami támogatások jelentős részét.”[...] „A felsoroltak összességében alkalmasak a Büntető Törvénykönyv szerinti bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés; bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalás; bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás; számvitel rendjének megsértése; jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettek megállapítására. Ezen kívül üzletszerűen elkövetett pénzmosás büntette miatt is feljelentést tettem, mert megalapozott a gyanú, hogy az szervezet1 vezetése egy strómanjukon és annak cégein keresztül (amelyek székhelye véletlenül ugyanaz a ház, amelyben a név2 fogászat is működik) rendszeresen bűncselekményekből származó pénzeket mozgattak át abból a célból, hogy annak eredetét eltitkolják, illetve elleplezzék. [...] Ezen összegek jelentős része különböző számlázási manőverekkel, különböző cégeken keresztül (név2nak 5, felperesnek 16, név3nek 3 cége van) név2hoz, illetve felpereshoz visszakerült, amit ezt követően a saját céljaikra fordítottak.” Csatolt iratként megküldte a 2019. április 11-én kelt feljelentést azzal az utóirattal: „[m]ivel a feljelentés teljes szövege a sajtón keresztül már

amúgy is eljutott az elnökség tagjaihoz, ezért azt teljes terjedelmében csatolom, hogy Ti se legyetek híján az információknak.”

[9] Az alperes 2019. április 13. napján saját Facebook-oldalán közzétette azt az e-mailt, amelyet Válasz: „e-mail megnevezése1” címmel küldött a tagszervezetek részére.

[10] A 2021. január 24-i Facebook bejegyzésben azt írta az alperes, hogy „2019. áprilisában tettem feljelentést az szervezet1 vezetősége ellen, mivel alapos a gyanú, hogy a vezetőség néhány tagja felperesval az élen a pénzek jelentős részét saját céljaira fordították. Az alperes 2021. január 31-i Facebook bejegyzése azt tartalmazta, hogy [felperes] „ő magának 100 milliókat lapátolt ki a Szövetségből strómanjain keresztül, miközben a neki megfelelni nem akaró (a pénzek visszaáramoltatásában közre nem működő) egyesületek és versenyek ellehetetlenítésén munkálkodott.”

[11] Az alperes 2021. december 8-án a Facebookon többek között azt közölte, hogy „32 millió felperes cégeihez folyt tovább, amelynek legalább a fele teljes mértékben fiktív, ellenszolgáltatás nélküli számlakibocsátás eredményeként került elnöki tanácsadónkhoz.”

[12] A feljelentés alapján indult nyomozást jelenleg 60300-659/2019.bü. számon a NAV Közép- dunántúli Bűnügyi Igazgatósága folytatja.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[13] A felperes módosított keresetében első kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2019. április 13. napján 17:56 perckor e-mail útján több száz e-mail címre megküldött, Válasz: „e-mail megnevezése1” tárgyú és a Facebookon 2019. április 13. 18:04 perckor közzétett bejegyzésében megsértette a felperes jóhírnevét a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint azon valótlan tényállítással, hogy: „megalapozott a gyanú arra vonatkozóan,”. Kifejtette a „megalapozott gyanú” kijelentéssel kapcsolatban, hogy az olyan büntetőjogi fogalom, amely szerint egyedileg azonosítható személyre vonatkozó, bűncselekményre utaló adatok, tények fennállása szükséges a konkrét személlyel szemben. A közlemény megtételekor 2019 áprilisában nem tudhatott az alperes a megalapozott gyanúról, mert a felperest ekkor még nem vonták gyanúsítottként eljárás alá, bizonyíték nélkül közölte a súlyos vádak megalapozott gyanúként.

[14] Kérte második kereseti kérelmében a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint annak megállapítását, hogy az alperes a 2019. április 13. napján 17:56 perckor e-mail útján több száz e-mail címre megküldött, Válasz: „e-mail megnevezése1” tárgyú és Facebookon 2019. április 13. 18:04 perckor közzétett bejegyzésében megsértette a felperes jóhírnevét azon valós tény hamis színben feltüntető tényállításokkal, hogy:

– Ezen összegek jelentős része különböző számlázási manőverekkel (...) felpereshoz visszakerült, amit ezt követően a saját céljaikra fordítottak.”

– „A gyanú szerint a rendezvényre elszámolt összegek jelentős része (...) más cégeken (...), illetve felpereshoz visszakerült, amit ezt követően a saját céljaikra fordítottak.” Érvelése szerint valós az a tényállítás, hogy felpereshoz köthető egyes cégek tényleges szolgáltatás nyújtás ellenében valós gazdasági esemény alapján számláztak a szervezet1nek, vagy más versenyszervező cégnek. Azonban az alperes a valóságot hamis színben tünteti fel azzal, hogy valótlanul állítja, hogy ezen számlázások eredményeképpen bűncselekmény útján a felpereshez, mint magánszemélyhez kerültek volna az összegek, aki azt saját céljaira fordította. Hangsúlyozta, hogy valós szolgáltatást nyújtottak.

[15] Kérte harmadik kereseti kérelmében annak megállapítását a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint, hogy az alperes által a Facebook közösségi hálón 2021. január 24-én este közzétett bejegyzésének alábbi valós tények hamis színben feltüntető közlésével megsértette a felperes jóhírnevét: „2019. áprilisában tettem feljelentést az szervezetl vezetősége ellen, mivel alapos a gyanú, hogy (...) felperesval az élen a pénzek jelentős részét saját céljaira fordították.” Előadta, hogy valós az a tény, hogy az alperes feljelentést tett az szervezetl vezetősége ellen. Azzal, hogy alapos gyanúra hivatkozott, a köznap nyelv szerint arra utalt, hogy a feljelentés alapja teljesen valós, bizonyítékokkal alátámasztott elkövetési magatartás, holott a felperest nem vonták büntetőeljárás alá, vagyis valós tényállítást hamis színben tüntetett fel.

[16] Negyedik kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a Ptk. 2:45. § (2) bekezdés szerint, hogy az alperes a 2021. január 31. napján a Facebook közösségi hálón közzétett bejegyzésében a felperes jóhírnevét az alábbi valótlan tényállításokkal megsértette: „ő magának 100 milliókat lapátolt ki a Szövetségből strómanjain keresztül, miközben a neki megfelelni nem akaró (a pénzek visszaáramoltatásában közre nem működő) egyesületek és versenyek ellehetetlenítésén munkálkodott. A „100 milliókat lapátolt ki a Szövetségből strómanjain keresztül” kijelentéssel kapcsolatban tagadta, hogy bármit kilapátolt (lopott volna). Nem értette, hogy mi alapján határozta meg az alperes ezt a kirívóan magas összeget. A strómanok személyét nem tudta megjelölni az alperes, ezt valótlanként minősítette. Álláspontja szerint a kijelentés utal arra is, hogy a felperes a neki ellenálló egyesületek és versenyek, tehát ártatlanok kárára járt volna el.

[17] Kérte ezt meghaladóan ötödik kereseti kérelmében, hogy a bíróság állapítsa meg a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint, hogy az alperes a 2021. december 8. napján a Facebook közösségi hálón közzétett bejegyzésében a felperes jóhírnevét az alábbi valóságot hamis színben feltüntető tényállításokkal megsértette: „32 millió felperes cégeihez folyt tovább, amelynek legalább a fele teljes mértékben fiktív, ellenszolgáltatás nélküli számlakibocsátás eredményeként került elnöki tanácsadónkhoz”. Hivatkozott arra, hogy valós, miszerint a felperes résztulajdonában, ügyvezetése alatt álló cégek álltak gazdasági kapcsolatban a szervezetl lgel, így ezen cégekhez valós szolgáltatás nyújtás ellentételezéseként pénz folyt be. Az viszont álláspontja szerint valótlan, hogy bármiféle fiktív, ellenszolgáltatás nélküli számlakibocsátás történt volna, amellyel a felperes személye összekapcsolható lenne. Az alperes megfogalmazása azt a látszatot kelti, mintha valóságosak lennének, bűncselekmény elkövetését sugallnák azok a kijelentések, hogy a fiktív számlakibocsátással 16 millió forint került a felpereshez. Jogi érvelésében arra is hivatkozott egyidejűleg, hogy a tényközlés valótlan; valóságos elemre építve vezeti át a közleményét a valótlanba, vagyis valós tényállítást hamis színben tüntetett fel, ezzel megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

[18] Álláspontja szerint az 1.-5. kereseti kérelméig hivatkozott mondatok tényállítások.

[19] Becsületsértés megállapítását kérte hatodik kereseti kérelmében a Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint az alperes 2019. április 13. napján kelt Facebook közleménye és a Válasz: „e-mail megnevezése1” elnevezésű levelében foglalt közlések miatt:

[20] „A probléma legfőbb okaként (...) tanácsadóját, akik (...) karöltve módszeresen áramoltatják ki a sportágba beinjektált állami támogatások jelentős részét, miközben a kis versenyeket és az amatőrök versenyzését egyre jobban ellehetetlenítik.” Állította, hogy az alperes értékítélete torz és következetlen, az alperes vádaskodik azzal, hogy ő és társai módszeresen áramoltatják ki az állami támogatásokat, ezzel azt a negatív értékítéletet kelti, hogy rendszeresen ellopják a sportág állami támogatásait. Álláspontja szerint az alperes rendszeresen túllép a szabad véleménynyilvánításon, hiszen bűncselekmény elkövetésére utalással a felperes megítélését negatívan befolyásolja. Kifejtette, hogy mint elnöki tanácsadó

egyértelműen beazonosítható a közlésből. Semmilyen tisztséget nem töltött be az szervezetl-nél, csupán civilként segítette az elnököt. A szövetség nevében nem nyilatkozott, nem jelent meg a médiában, így nem minősül közszereplőnek.

[21] Az alperesi személyiségi jogsértés megállapítása esetére a Ptk. 2:51. § b) pontja alapján a felperes a jövőre nézve kérte eltüntetni az alperest attól, hogy rá nézve további becsület- és/vagy jóhírnévsértést tartalmazó jogsértő nyilatkozatokat tegyen.

[22] Kérte a Ptk. 2:51. § c) pontja alapján elégtétel adását azzal, hogy az alperes azok részére, akiknek a „Válasz: „e-mail megnevezése1” megküldésre került, közvetlenül e-mail útján – a címek megadásával – valamint a jogsértő közleményekkel azonos úton saját Facebook profilján, valamint a „név12” elnevezésű Facebook csoportban egy közleményt tegyen közzé a következő szöveggel:

[23] „A Válasz: e-mail megnevezése1” elnevezésű levelemben, illetve Facebook közösségi hálón 2019. április 13. napján, 2021. január 24., illetve 2021. január 31. napján, valamint 2021. december 8. napján, tehát folyamatosan közzétett bejegyzéseimben valótlanul állítottam, sugalltam büntetőbíróági ítélet hiányában, hogy felperes a szervezetl felhasználásával bűncselekményt követett el, illetve abban részt vett, valamint, hogy felperes triatlonsport ellen, annak ellehetetlenítésén munkálkodik. Ezen állításaimmal megsértettem felperes becsületéhez és/vagy jóhírnévhez való személyiségi jogát.”

[24] A felperes továbbá sérelemdíjként kérte 1 000 000 forint megfizetésére kötelezni az alperest, és 2019. április 14. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot igényelt a tőkeösszeg után.

[25] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[26] Az első kereseti kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy a „megalapozott a gyanú arra vonatkozóan” kifejezés esetében kizárt, hogy tényállítás legyen, abban sem tény, sem állítás nem szerepel. Előadta: dokumentumokkal támasztotta alá állításait.

[27] A második kereseti kérelemmel kapcsolatban (valós tény hamis színben való feltüntetése) előadta, hogy a felperes szerint azzal beismerte a bűncselekmény elkövetését, hogy az állítást valós ténynek fogadta el, mely szerint közpénz került elnöki tanácsadóként, közszereplőként a cégeihez.

[28] A harmadik kereseti kérelem kapcsán előadta, hogy a felperes szerint nemcsak elismerte a bűncselekmény elkövetését abban, hogy a szövetség pénzvagyonának jelentős részét saját céljaikra fordították.

[29] A negyedik kereseti kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy álláspontja szerint a közügyek vitatása tárgyában formált véleménye nem tekinthető tényállításnak, egyébként pedig a mondat valós voltát dokumentumokkal igazolni kívánta.

[30] Az ötödik kereseti kérelemmel kapcsolatban álláspontja szerint a felperes elismerte a bűncselekmény elkövetését azzal, hogy valós ténynek jelöli meg az alperes gyanúját, (a szövetség pénzvagyonának egy része fiktív, ellenszolgáltatás nélküli számlakibocsátás eredményeként került hozzá). Az alperes szerint egy később beismert bűncselekmény tekintetében a gyanú megfogalmazását hamis színben való feltüntetésekként minősíteni minden ténybeli alapot nélkülöz.

[31] Az alperes szerint a hatodik kereseti kérelem nem tekinthető becsületsértőnek, mert a mondat valamennyi részének igazságtartalma dokumentumokkal igazolható, a kritikát pedig nem lehet becsületsértésnek tekinteni.

[32] Az alperes előadta azt is, hogy a feljelentés tartalmának nyilvánosságra hozatalával önmagában nem valósított meg jogsértést, mert nem tényállításokat közölt, hanem a triatlonsporttal kapcsolatban kritizálta a felperes tevékenységét és ezzel kapcsolatban

fogalmazott meg gyanút anélkül, hogy tényállításokat tett volna. Kiemelte: a felperes közszereplő, az szervezet1-hez befolyt pénzek közpénzek, ezek felhasználása közérdeklődésre tart számot, a felperes közpénzekkel gazdálkodó szövetségnek volt elnöki tanácsadója. Megjegyezte azt is, hogy az szervezet1 Ellenőrző Testületének elnökeként átvizsgálta a szövetség számláit és megállapította, hogy a szövetség 177,5 millió forintot fizetett ki felperes, 24,5 millió forintot név2 és csapattársa, 196 millió forintot név3 cégeinek, továbbá 102 millió forintot a név11nek. Értékelése szerint önmagában etikátlan és a korrupció gyanúját veti fel, ha egy sportági szakszövetség elnöke a saját tanácsadójával, csapattársával vagy az elnökség tagjaival köt szerződést – különösen úgy, ha pályázat vagy más ajánlatok beszerzése nélkül végzi ezt a tevékenységet.

[33] Az alperes szerint a rendelkezésére álló adatok birtokában, a rendelkezésére nem bocsátott közérdekű adatokból levonható következtetésből lehet azt állítani, hogy megalapozott gyanú merült fel arra, hogy az szervezet1 gazdálkodása kapcsán a felperest is érintő körben bűncselekmények történtek. Ezt a tényt megerősíti a két éve folyó nyomozás, hiszen alapos gyanú hiányában egy hatóság ilyen hosszan nem folytat nyomozást.

Az első- és másodfokú ítélet

[34] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest perköltség és illeték megfizetésére kötelezte.

[35] Ítéletének indokolásában hivatkozott az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (4) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § d) pontjára, a 2:44. § (1) bekezdésére, a 2:45. §-ára, a 2:51. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontjaira, valamint a 2:52. §-ára.

[36] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a kereset tárgyává tett kijelentések tekintetében a felperes közszereplői minősége megállapítható-e és fennáll-e a véleménynyilvánítás fokozottabb alkotmányos védelme. Vizsgálta a közlések megjelenési módját, körülményeit, tárgyát, összefüggéseit, a felperes által betöltött pozíciót és a közpénzekkel kapcsolatos érintettségét.

[37] Ebben a körben megállapította, hogy a felperes egy országos sportszervezet, a szervezet1 választott elnökének tanácsadója volt, az alperes pedig a szövetség egyik tagja. Tényként volt megállapítható, hogy a szövetség a felperes érdekeltségébe tartozó több gazdasági társasággal is szerződéseket kötött, melynek ellenszolgáltatása közpénzből került kifizetésre. Rögzítette: a felperes által sérelmezett mondatok kizárólag ezen tevékenységgel, vagyis a közpénzekkel, illetve azok felhasználásával kapcsolatban fogalmazódtak meg. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint arra tekintettel, hogy a felperes a kapott állami támogatások felhasználásában cégei által érintett volt, közpénzeket használt fel, a közpénzek felhasználása pedig közérdeklődésre számot tartó közügy, személye ebben a körben a közszereplővel azonos megítélés alá esik. Ehhez képest megállapíthatónak találta, hogy az alperes kijelentései a közügyek vitatását megillető magas szintű alkotmányos védelem alatt állnak, ezért a felperes az erőteljes, túlzott kritikát is tűrni köteles.

[38] Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes által kifogásolt kijelentések milyen körülmények között hangzottak el és azok értékítéletnek (véleménynek) vagy tényállításnak tekinthetőek-e. Ebben a körben az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozatában foglalt szempontokat vette alapul.

[39] Megállapította, hogy a per tárgyává tett mondatok, az azzal tartalmilag megegyező kijelentések a szövetség címlistájában szereplő tagokhoz jutottak el egy büntető feljelentésben, illetve az alperes Facebook bejegyzésében szerepeltek, ezért azok teljes tartalmát vizsgálta. A vitatott kitételek célját abban azonosította, hogy az alperes a felperes közpénzekkel való gazdálkodásának bírálatát fejezte ki, vitatta a felperes általi közpénz-felhasználás jogszerűségét, sérelmezte annak átláthatatlanságát, vagyis azt, hogy a közpénzekről dönteni hivatott személyek és üzlettársai saját cégei részesültek az általuk kiosztott közpénzekből. A felperes által sérelmezett, a feljelentésben szereplő „alkalmas” fordulat tekintetében a feljelentés megfogalmazása arra utal, hogy ott a benne kifejtettek az alperes következtetését tartalmazzák, a tényekből levont okszerű következtetés pedig csak vélemény, azaz értékítélet lehet, ez a következtetés pedig szorosan a véleményt formáló egyénhez, annak személyiségéhez kötődik. Rögzítette: a valós tényekből levont következtetés akkor sem valósítja meg a jóhírnév megsértését, ha a felperes személyére nézve negatív értékítéletet alkot, azonban kifejezőmódjában nem minősül indokolatlanul bántónak, sértőnek vagy lealacsonyítóknak. Ebben a körben az alperes értékítélettel terhelt tényállításokat tett az szervezetl közpénz- felhasználásával kapcsolatban, melyek az elnökségben betöltött szerepére és közpénzeket felhasználó cégeire tekintettel – a felperest is érintették.

[40] Az elsőfokú bíróság szerint az alperes abból, hogy a felperes üzlettársa az szervezetl elnökségével együtt a felperes társaságait bízta meg feladatokkal, melyek az álláspontja szerint nem feltétlenül tükrözték a valós gazdasági eseményt és ezáltal a felperes közpénzből részesült, azt a következtetést vonta le, hogy ezek a cselekedetek alkalmasak lehetnek bűncselekményként történő minősítésre is.

[41] Értékelte azt a körülményt, hogy az alperes a felszólítás ellenére az elnökségtől nem kapott tájékoztatást a közpénzek felhasználására vonatkozóan, ezért élt büntetőfeljelentéssel és e körben kialakult véleményét a közösségi médiában is ismertette. Az alperes valós ténybeli alapokon alakította ki véleményét, melynek során alapvetően közpénzek felhasználásának jogszerűségét vitatta. Kiemelte: a közpénzek céljának megfelelő felhasználása egy országos sportszövetség esetén nemcsak közérdeklődésre, de a köz általi megmérettetésre, a közpénz felhasználásának, jogosultságának ellenőrzésére is alapot ad.

[42] Az elsőfokú bíróság külön elemezte a Facebook-bejegyzésekben foglaltakat, amelyekből megállapította, hogy azokban összegek szerepelnek (mi mire lett fordítva, mit mire adott az állam támogatásként). A bejegyzésekben ugyancsak szerepel az „alkalmas” fordulat a bűncselekmények gyanújánál, ezek szerepelnek a feljelentésben is, így ez a magatartás alkalmatlan a felperes jóhírnevének megsértésére. Kiemelte: következetes az ítélkezési gyakorlat, mely alapján önmagában egy büntető- vagy szabálysértési eljárás kezdeményezése, a feljelentés megtétele nem valósít meg személyiségi jogsértést és nem szolgálhat kártérítési felelősség megállapításának alapjául még akkor sem, ha az eljárás nem vezet a feljelentett személy elmarasztalására. Az ítélkezési gyakorlat szerint a feljelentés csak akkor eredményez személyiségi jogsértést, ha kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, lejárató és rágalmozó kijelentéseket, tudatosan valótlan tényállítást tartalmaz, illetve az észszerű gondolkodásnak nem megfelelő, önkényes és valótlan értékítéletet fogalmaz meg. Maga a büntetőfeljelentés csak akkor sért személyiségi jogokat, ha a feljelentő az általa állított tények valótlanosságát tudva, visszaélészerűen gyakorolja jogait, illetve magában a feljelentésében indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket használ. Az alperes csatolta a 2019. évi elnökségi határozatokat, valamint a név10 Kft. néhány bankszámla-kivonatát, amelyeken a perekben és a büntetőfeljelentésben érintett személyek közötti tranzakciók szerepelnek.

[43] Az elsőfokú bíróság utalt az szervezetl tagjainak megküldött e-mail üzenetben foglalt sérelmezett mondatok kapcsán ezekre a körülményekre, illetve arra, hogy az üzenet válaszként került megküldésre azoknak is, akik korábban az elnökség részéről levelet kaptak

az alperesi feljelentéssel kapcsolatban. Eerre utalt az internetes levél címeként megjelölt: „Válasz: e-mail megnevezéssel” cím és a szöveg tartalma is. Értékelte azt, hogy a válasz alapját képező „e-mail megnevezéssel” tárgyú levél az alperest név szerint megjelölte mint feljelentőt és őt, mint etikátlan nyomásgyakorlót, zsarolót mutatta be, ezért nem volt elvárható az alperes részéről, hogy mindezt szó nélkül hagyja. Egy ilyen körlevél kiküldése után az elsőfokú bíróság értékelése szerint nem kifogásolható, hogy válaszához az alperes magát a feljelentést csatolta, hiszen ezzel adta indokát annak, miért tett feljelentést, miközben az elnökségi tájékoztatás ezt a magatartást (feljelentést) „etikátlan nyomásgyakorlásnak” minősítette.

[44] Az elsőfokú bíróság értékelte azt, hogy a címzettek az szervezetl tagjai a feljelentésről tudtak, hiszen arról az elnökségi tájékoztató is írt, illetve a szövetséget érintő büntetőfeljelentés a sajtóközlések nyomán szélesebb körben is ismertté vált. Összességében arra a következtetésre jutott, hogy az alperes azzal, hogy a feljelentésről, az abban foglaltakról és e körben fennálló véleményéről tájékoztatást adott, nem valósított meg személyiségi jogsértést.

[45] A Facebook-bejegyzések kapcsán arra az álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, hogy azok tartalma megegyezett az szervezetl tagjainak küldött levéllel, ahhoz képest más, új megfogalmazást nem tartalmaz, így összességében megállapította, hogy a feljelentés tényéről és az abban foglaltakról történő, valóságnak megfelelő tájékoztatás, nem sért személyiségi jogot és a vélemény szabadság magas szintű védelmét élvez.

[46] Az elsőfokú bíróság szerint az alperes eljárása a feljelentés megtétele során nem tekinthető öncélúnak vagy joggal való visszaélésnek vagy jobb tudomása ellenére tett nyilatkozatnak, annak megfogalmazása során a felperes személyét indokolatlanul sértő kifejezések használatára nem került sor. Önmagában az, hogy az alperes másokkal megosztotta azt a véleményét, hogy az általa feljelentettek bűncselekmény elkövetésében vehettek részt, nem jelenti azt, hogy az alperes a felperesről valótlan tény állított vagy híresztelt, vagy valós tény hamis színben tüntetett fel. Ez akkor következett volna be, ha az alperes azt állítja vagy olyan látszatot kelt, hogy az általa megjelölt bűncselekményeket a bíróság jogerős döntésében állapította volna meg, ilyet az alperes nem tett, hanem csak az „e magatartás alkalmas”, „gyanú szerint” fordulatokat használta. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a felperes jóhiszeműségét támasztja alá, hogy a feljelentő a rendelkezésére álló tények alapján hisz is az általa megfogalmazottakban. Az ennek alátámasztására használt „alapos gyanú”, illetve az „alkalmas” minősítések nem kifogásolhatók, jogsértést nem valósítanak meg.

[47] Az elsőfokú bíróság külön rögzítette azt, hogy a felperes pozíciójának tartalma az eljárás során nem derült ki. Az szervezetl alapító okirata és SZMSZ-e „elnöki tanácsadó” tisztséget nem tartalmaz. Ugyanakkor az elnök mellett betöltött ezen pozíciója a felperesnek széles körben ismert volt, miként az is, hogy az elnökkel közös vállalkozásaik vannak. Azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek az elnökségi döntésekben betöltött szerepe az eljárás során nem tisztázódott, ugyanakkor nem volt vitatott, hogy a felpereshez köthető cégek közpénzből részesültek az szervezetl-szel való szerződéseik ellenértékéért.

[48] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kifogásolt közlések nem voltak kifejezőmódjukban indokolatlanul bántó, lejárató, öncélú, nyilvánvalóan az ügygel össze nem függő, egyértelműen alaptalan megnyilatkozások, így nem alkalmasak a jóhírnév megsértésének megállapítására. Az alperes kijelentései olyan véleménynek, értékítéletnek minősültek, amelyek a közügyek vitatása során hangoztak el, így a véleménynyilvánítási szabadság körébe esnek, becsületsértést, jóhírnév megsértését nem valósítanak meg. Jogsértés hiányában pedig az sem minősülhet önálló, felróható

magatartásnak, hogy a címzetten kívül álló más személyekkel is megismertette a feljelentés tartalmát az alperes.

[49] Az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt precedens határozatok kapcsán utalt arra, hogy kizárólag a 2012. január 1-je után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett határozatainak van jelentősége. Nem találta alkalmazhatónak a jelen esetben a Kúria Pfv.IV.20.158/2022/5. számú határozatában foglaltak, mert megítélése szerint a jelen ügyben nem egyszerűen tényállítások, hanem értékítélettel terhelt tényállítások vannak, melyek alapvetően értékítéletnek tekinthetők és a véleménynyilvánítás magas szintű védelmét élvezik, továbbá a kúriai döntés közügyek vitatásáról nem szól, így a jelen esetben nem alkalmazható.

[50] Az elsőfokú bíróság szükségtelennek ítélte meg a szövetség anyagainak könyvszakértői vizsgálatának eredményére vonatkozó anyagok beszerzését, mert eleve véleménynyilvánításnak tekintette a kifogásolt szövegrészleteket, így azok valóságának bizonyítása szükségtelen volt.

[51] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[52] A másodfokú bíróság határozatának indokolásában helytállónak minősítette a felperes fellebbezését abban a körben, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában önállóan nem foglalkozott a 2021. január 24-én, 2021. január 31-én és 2021. december 8-án közzétett Facebook-bejegyzésekkel, ezért az indokolása ezekkel a kereseti kérelmekkel kapcsolatban hiányos, azonban a másodfokú bíróság szerint ez a hiányosság a másodfokú eljárásban orvosolható volt, tekintettel arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből megállapítható volt, hogy a felperes közéleti szerepvállalása okán, az őt terhelő fokozottabb törési kötelezettség folytán utasította el a kereseti kérelmeket.

[53] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [16] bekezdésében rögzítette az ötödik kereseti kérelmet, de erre vonatkozóan a tényállásban megállapítást nem tett. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette a 2021. december 8-ai Facebook-bejegyzés tartalmának támogatott részével, („azonban meg kell jegyezni, hogy a 2017-es név9 versenyre elszámolt 180 millió adóforintból további 32 millió felperes cégeihez folyt tovább, amelynek legalább a fele teljes mértékben fiktív, ellenszolgáltatás nélküli számlakibocsátás eredményeként került az elnöki tanácsadónkhoz”).

[54] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a felperes azon hivatkozását, hogy eljárási szabálysértés következett volna be azért, mert az szervezetl elnökségi tájékoztató levél előzményét képező alperesi levél lényegesként való értékeléséről az elsőfokú bíróság anyagi pervezetés keretében nem tájékoztatta a feleket. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az anyagi pervezetésnek a Pp. 237. § (1)–(3) bekezdéseiben foglalt feltételei nem álltak fenn, az elsőfokú bíróságnak anyagi pervezetést nem kellett végeznie. A levelet az alperes az ellenkérelméhez mellékelte, az a per iratait képezte az elsőfokú eljárásban is.

[55] A másodfokú bíróság határozata indokolásában szerepeltette az alkalmazandó alkotmányos (Alaptörvénybe foglalt) rendelkezéseket, illetve a Pp. vonatkozó szabályait. Ismertette az Alkotmánybíróság {13/2014. (IV. 18.) AB határozatában foglalt elvi megállapításokat Indokolás [28], [39]}. Mindezekre figyelemmel egyértelműen megállapította, hogy az alperes közügyben fejtette ki az álláspontját, amikor egy országos sportági szakszövetség ügyeivel foglalkozott, a felperes egy országos sportági szakszövetség, az szervezetl elnökének volt a tanácsadója, ez pedig már önmagában megalapozza az szervezetl működésére vonatkozóan a felperes közéleti szereplői minőségét. Nem vitatott tényként értékelte azt, hogy az szervezetl olyan gazdasági társaságokkal is kötött szerződést és fizetett számukra pénzbeli ellenszolgáltatást, amelyeknek a felperes is tagja volt, ez pedig

szintén olyan körülmény, amely közérdeklődésre tarthat számot és a felperest közéleti szereplővé emeli az szervezetl ilyen jellegű pénzfelhasználása körében. Ehhez képest a felperes védendő jogainak határa zsugorodik a Ptk. 2:44. § (1) bekezdése alapján.

[56] A másodfokú bíróság ezt követően helyesnek találta az elsőfokú bíróság azon megoldását, hogy vizsgálta egyes közlések tekintetében azt, hogy az értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e.

[57] Az alperes 2019. április 13-án kelt válaszlevele ugyanazon személyi körnek került megküldésre, amely megkapta az szervezetl elnökségének a „e-mail megnevezéssel” tárgyú e-mail-jét, aminek azért tulajdonított jelentőséget, mert az szervezetl elnöksége által kiküldött Tájékoztatóban már megemlítették, hogy az szervezetl vezetése ellen feljelentést tettek és azt is, hogy a feljelentés a felperest is érinti. A „e-mail megnevezéssel” a feljelentés tárgyát összekapcsolja az szervezetl rendkívüli közgyűlésével, vagyis megállapítható volt az, hogy a feljelentés olyan eseményeket érint, amellyel kapcsolatosan korábban is kialakult valamiféle információáramlás a tagság körében, illetve a tájékoztató utalt a feljelentéssel kapcsolatos sajtóhírekre is. Mindennek a másodfokú bíróság azért tulajdonított külön jelentőséget, mert a sérelmezett közléseket tartalmazó alperesi levél utal erre a bizonyos „e-mail megnevezésre”, azzal kapcsolatban fejt ki az alperes az álláspontját és ehhez csatolta a feljelentését. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a feljelentés olyan személyi körhöz jutott el, akik a triatlon sport szövetségi működésében aktívan részt vesznek és az szervezetl működésével kapcsolatos egyes álláspontokról egyébként is tudomással bírnak, így a feljelentés tényéről, hogy az a felperest érinti, olyan eseményekkel kapcsolatban, amelyek miatt már korábban is szóbeszéd alakult ki a tagság körében.

[58] A levél tartalmát illetően lényegesnek minősítette a másodfokú bíróság azt, hogy az alperes összegezte, hogy milyen összegű állami támogatásokat kapott az szervezetl, azokból milyen gazdasági társaságok részesültek. A másodfokú bíróság szerint már önmagában az a tény, hogy az szervezetl elnöksége, illetve az elnökség tagjainak, illetve az elnöki tanácsadójának tagságával működő cégek az szervezetl-szel gazdasági kapcsolatban állnak, olyan tény, amely alapján a tisztsége folytán a felperest egyébként is terhelő fokozott türeli kötelezettség szintje tovább emelkedik, az ilyen jellegű gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos kritikákat, értékeléseket tűrni köteles. Az, hogy ezek a gazdasági cselekmények érdemben indokoltak voltak-e, a pénzbeli szolgáltatás ellenszolgáltatása megfelelő volt-e, olyan vélemény, amelyet tűrni köteles a felperes, így azt is, hogy az alperes álláspontja szerint az ilyen jellegű magatartás alkalmas lehet büncselekmény megállapítására. A levélből kitűnik az, hogy az alperes feljelentést tett, ebből a befogadók pedig egyértelműen levonhatják azt a következtetést, hogy ténylegesen a cselekmények büntetőjogi elbírálása a hatóságokra, a bíróságokra tartozik.

[59] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a címzettek körére figyelemmel számára a felperes triatlonnal kapcsolatos közéleti tevékenysége, az szervezetl-nek a felperes cégeivel való szerződéses kapcsolata ismert volt, számukra ténylegesen új információ a feljelentés részletes tartalmának megismerése volt.

[60] Fontosnak találta rögzíteni a másodfokú bíróság azt, hogy a korábbi ilyen jellegű ismeretek, (szóbeszéd, sajtócikkek, szervezetl tájékoztató) a feljelentett személyével kapcsolatban további érdemi információhoz nem jutottak a címzettek, és mindezt figyelemmel a feljelentés tartalmának a megismertetése is véleménynyilvánításnak tekinthető. Az alperes az szervezetl elnökségével fennálló vitájában saját álláspontjaként közölte a tagokkal a feljelentést. A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy önmagában az, hogy egy szervezeten belüli, egy közéleti szereplőt érintő vitában képviselt álláspontját tükröző feljelentést, valamint a szervezet tagsága előtt megismerhetővé tesz,

csupán véleményének hangsúlyosabb kifejezése, amelyet a közéleti szereplőnek a fokozott tűrési kötelezettsége miatt el kell viselnie.

[61] A másodfokú bíróság a felperes által hivatkozott precedens határozat (Pfv.IV.20.158/2022/5.) tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy abban a felperes közéleti szereplői minősége nem merült fel, ezért ténylegesen jogkérdésben ettől a határozattól nem tért el.

[62] A Facebook-közlésekkel kapcsolatban a másodfokú bíróság kifejtette, hogy azokra a „név12” elnevezésű privát Facebook csoportjában került sor, ebben a csoportban már csak megjelölése okán is olyan személyek szerepelnek, akik az adott sportág iránt fokozott érdeklődést mutatnak, ezért a feljelentés tényéről akár a sajtóból, akár az szervezetl elnöksége által megküldött levélből „e-mail megnevezéssel” már korábban értesültek. Itt is arra az álláspontra helyezkedett a másodfokú bíróság, hogy önmagában az a körülmény, hogy az alperes egy sportág vezetésével kapcsolatos, egy közéleti szereplőt érintő vitában képviselt álláspontját tükröző feljelentést a nyilvánosság előtt megismerhetővé tesz, csupán a véleményének hangsúlyosabb kifejezése, amit a közéleti szereplőnek a fokozott tűrési kötelezettsége miatt el kell viselnie.

[63] 2021. január 24-ei Facebook-bejegyzéssel kapcsolatban külön rögzítette azt, hogy annak apropóját az adta, hogy az szervezetl egyik elnökségi tagja által indított személyiségi jogi per jogerősen megszüntetésre került. Az alperes ekkor egy hasonló tárgyú perben hozott jogerős bírósági határozat folytán elevenítette fel a korábbi feljelentését, melyben szintén a feljelentésre hivatkozva közli álláspontját a felperes vélt tevékenységével kapcsolatban – az ilyen jellegű véleményeket a felperes már a korábban említett fokozott tűrési kötelezettsége folytán tűrni köteles.

[64] A 2021. január 31-ei „név12” zárt Facebook csoportban közzétett közlésében az alperes az szervezetl elnökségének alapszabálmódosítási javaslatával kapcsolatosan fejti ki az álláspontját és ebben a körben ítéli vissza a felperes tevékenységét, kifejtve azt a véleményét, hogy a felperes korábban a saját javára, saját anyagi helyzetének javítására használta fel az szervezetl forrásait. A másodfokú bíróság szerint az ilyen jellegű véleményeket a felperes a már korábban elemzett fokozott tűrési kötelezettsége okán köteles eltűrni.

[65] A 2021. december 8-án ugyancsak a „név12” zárt Facebook csoportban közzétett posztban az alperes ténylegesen a felperes cégeivel kötött szerződéseket minősíti, értékeli, ezeket a véleményeket a felperesnek a már hivatkozott fokozott tűrési kötelezettsége okán el kell viselnie.

[66] Mindezekre figyelemmel az eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a keresetet teljes egészében elutasító ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[67] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a keresetnek megfelelő ítélet meghozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[68] Megsértett jogszabályként a Pp. 346. § (5) bekezdését, valamint a Ptk. 2:42. §-át és 2:45. §-át jelölte meg. Kiemelten hivatkozott arra, hogy a jogerős döntés ellentétes a Kúria

precedens értékű Pfv.IV.20.158/2022/5. számú ítéletével, illetve az ezen ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában született IV/265/2023. számú Alkotmánybírósági határozattal.

[69] A felülvizsgálati kérelem szerint nem megalapozott a másodfokú bíróság azon indokolása, hogy a precedens ítélet azért nem alkalmazandó, mert ott a felperes(ek) közéleti szereplői minősége nem merült fel, ezért a másodfokú bíróság nem tért el a Kúria gyakorlatától. Ebben a körben a felperes kiemelte, hogy a korábbi perben gazdasági társaságok szerepeltek a felperesi pozícióban, ugyanakkor a precedens ítélet a jelen perre is kihatóan megállapította, hogy hamis látszat keletkezett. A szakmai körnél szélesebb kör értesült az eseményekről, bűncselekmény gyanúját vetették fel, amelyet az alperes tartozik bizonyítani. A precedens ítélet sajátosságaként rögzítette a felülvizsgálati kérelem, hogy a feljelentésnek a nyilvánosságra hozatala új helyzetet teremtett, ezáltal a feljelentés eltér eredeti céljától, kikerült a nyomozati eljárásból. A precedens lényege pedig az, hogy ez a magatartás személyiségi jogot sért. Kiemelte az Alkotmánybíróság határozatából azokat a megállapításokat, amelyek szerint a kifogásolt közlések tényállításnak minősülnek, érintetteket bűnelkövetőként tüntetik fel, mindez pedig kívül esik a szabad véleménynyilvánítás körén {AB határozat Indokolás [50], [63], [65]}.

[70] A felperes a felülvizsgálati kérelemben fenntartotta azon álláspontját, hogy nem vélemény kifejezéséről, hanem tényállításokról van szó. Az alperest a lejárató szándék vezette, közlései nemcsak szűk szakmai körhöz jutottak el, többszörösen állította a bűncselekmény elkövetését, azt, hogy több százmilliós összegek jutottak el a felpereshez jogosulatlanul, így a felperest, mint bűnelkövetőt megvetendő személyként tüntették fel. Ehhez képest a feljelentés nem tekinthető csupán az alperes véleményének hangsúlyosabb kifejezéseként.

[71] A felperes változatlanul vitatta azt a körülményt, hogy ő maga közszereplőnek minősülne, tekintettel arra, hogy az elnöki tanácsadói minőségét civil személyként szabadidős tevékenységként látta el. Önmagában az, hogy a hozzá kapcsolható cégekhez közpénz jutott el, nem teszi őt közéleti szereplővé, figyelemmel arra is, hogy csak tanácsadói szerepet töltött be.

[72] Álláspontja szerint önmagában a szervezetl és a felpereshez köthető cégek közötti szerződések még nem jelentik bűncselekmény gyanúját, egyébként is a cégek a szerződésekben foglaltakat valós módon teljesítették, közben pedig az alperes azt állította, hogy a felperes vagy cégei 32 millió forintos fiktív számlát állítottak ki, illetve több százmillió forintot „kilapátoltak” a szövetségből.

[73] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte azzal, hogy állításait bizonyítani kívánja, de eddig arra a bíróságok részéről igény nem merült fel, jogi álláspontjukra figyelemmel.

[74] Ellenkérelmének indokolásaként kifejtette, hogy a feljelentés csupán bűncselekmény elkövetésének lehetőségére utal, annak bekövetkezését nem állítja, alapvetően tényalapú véleményről van szó. Ebben a körben kihangsúlyozta, hogy a nyomozó hatóság a mai napig érdemben vizsgálódik 14 állami támogatás ügyében. Hivatkozott arra, hogy a feljelentésének megalapozására okirati bizonyítékokat csatolt annak igazolására, hogy a felpereshez köthető 6 cég kapott az szervezetl elnökétől megbízást és nem hanyagolható el az a körülmény sem, hogy közpénz felhasználásáról van szó. Hangsúlyozta: a feljelentésnek nem lejárató célzata volt, hanem a tagság tájékoztatása a pénzek eltűnésének okairól. Álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy ő az szervezetl által kiküldött „e-mail megnevezéssel” tekintetében reagált az előadottakra, amely őt jelöli meg feljelentőként,

etikátlan nyomásgyakorlóként, zsarolóként. Az alperes a Kúria felperes által precedens értékűnek minősített ítéletét is bírálta, illetve az Alkotmánybíróság határozatával kapcsolatban jelezte, hogy ezen döntés után az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult annak a kiemelésével, hogy ő csupán megalapozott gyanút ismertetett, nem állította a bűncselekmények kétségtelen elkövetését. Fontosnak tartotta annak kiemelését, hogy a felperes közszereplőnek minősül, elnöki tanácsadóként nagy befolyással rendelkezik a szervezet elnökére, közvagyon, közpénzek elköltéséről volt (van) szó. Mindezek átláthatatlansága miatt emelte fel a szavát.

A Kúria döntése és jogi indokai

[75] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét alaposnak találta az alábbiak szerint.

[76] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbviteli perorvoslat, melynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása.

[77] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[78] A jelen esetben a felperes felülvizsgálati kérelmében konkrétan megjelölte azt a közzétett kúriai határozatot (Pfv.IV.20.158/2022/5.), mellyel álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése kifejezetten ellentétes, kiterjedően az Alkotmánybíróságnak az adott ítélettel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt elutasító (IV/265/2023.) határozatával.

[79] Mindezekre figyelemmel a Kúriának alapvetően abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a másodfokú bíróság ítélete ellentétes-e a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokkal, a konkrétan megjelölt kúriai ítélettel, illetve alkotmánybíróági határozattal.

[80] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

[81] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és hogy őt abban senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

[82] A 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelentik különösen a becsület és a jóhírnév megsértése. A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése szerint a közügyek szabad

vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban ez nem járhat a magán- és a családi életnek, valamint otthonának sérelmével. A (2) bekezdés szerint a közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg.

[83] A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[84] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a korábbi kúriai határozat, illetve az Alkotmánybíróság döntésének figyelmen kívül hagyása körében a másodfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének sem. A Pp 346. § (4) bekezdése szerint az ítélet indokolása tartalmazza a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást. Az (5) bekezdés szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától vagy az arra irányuló indítványt elutasította.

[85] A jelen esetben a másodfokú bíróság annyiban tért ki a Kúria korábbi határozatára, hogy azt a jelen esetben azért nem találta alkalmazhatónak, illetve irányadónak, mert a korábbi ügyben a felperesek között gazdasági társaságok szerepeltek, míg a jelen esetben a felperes magánszemély, aki a jelen ügyben közéleti szereplőnek minősül és ezen minőségénél fogva az átlagosnál jobban köteles tűrni a személyével kapcsolatos véleménynyilvánítást, kritikai észrevételeket, míg ez a korábbi per felpereseinél nem volt megállapítható.

[86] A Kúria megalapozottnak találta a felperes azon hivatkozását, hogy a másodfokú bíróság nem indokolta meg kellően azt, hogy miért tér el a Kúriának a korábbi ügyben született határozatától. A jelen ügyben és a korábbi ügyben egyaránt a per tárgyát képezte az alperes által az általa képviselt egyesület nevében tett feljelentés tartalmának többszöri nyilvános ismertetése, illetve kör-emailben történő nyilvánosságra hozatala. Ebben a vonatkozásban a korábbi eljárásban tehát kifejezetten a tárgyat képezte az alperes „válasz: e-mail megnevezéssel” megjelölésű közleménye és az, hogy annak mellékletéhez csatolta a teljes feljelentést is azzal az utóirattal, hogy „mivel a feljelentés teljes szövege a sajtón keresztül már amúgy is eljutott az elnökség tagjaihoz, ezért azt teljes terjedelmében csatolom, hogy Ti se legyetek híján az információknak”. Ugyancsak a korábbi per tárgyat képezte, hogy az alperes a feljelentése összefoglalóját közzétette a Facebook oldalán.

[87] A korábbi döntés elvi tartalmaként került rögzítésre, hogy a feljelentőnek az a cselekménye, hogy a feljelentését, amelyben különböző bűncselekmények elkövetését állítja a feljelentett terhére, olyan módon hozza nyilvánosságra, hogy azt levélben megküldi nagyszámú címzett részére, attól függetlenül sérti a feljelentett jóhírnévét, hogy a feljelentéssel önmagában nem sért személyiségi jogot.

[88] A jelen esetben a felperes döntő részben ugyanezen magatartásokat róta az alperes terhére.

[89] A másodfokú bíróság hivatkozására figyelemmel a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy ezen elvi megállapítás alkalmazására érdemben kihatással bír-e az, hogy a ezúttal a jelen perben a felperes pozíciójában nem gazdasági társaságok, hanem magánszemély áll és ezt a magánszemélyt a másodfokú bíróság közéleti szereplőnek minősítette.

[90] A Kúria álláspontja szerint az vita tárgyát képezheti, hogy a felperes a saját személyében, mint elnöki tanácsadó közéleti szereplőnek minősül-e vagy sem. A jelen ügyben eljáró bíróságok szerint a felperes közéleti szereplői minősége egyértelműen megállapítható, hiszen közpénzek elköltésében vállalt érdemi szerepet, ezért bírálhatósága a közéleti szereplőkkel azonos mértékű. A felperes szerint ugyanakkor ő csupán magánemberként, saját szabadideje terhére, külön díjazás nélkül lát el feladatot az szervezetl-nél, így a fokozott bírálhatósága nem állapítható meg.

[91] A Kúria szerint a konkrét ügyben a felperes tekintetében az, hogy bármilyen bűncselekmény elkövetésében érintett-e vagy sem, a jelen per keretei között nyilvánvalóan nem állapítható meg, ebben a kérdésben a személyiségi jogi per bírósága vizsgálatot nem folytathat és nyilvánvalóan nem is foglalt állást.

[92] A Kúria álláspontja szerint a közszereplői minőséget illetően külön döntés azért nem szükséges, mert teljesen egyértelműen megállapítható az, hogy az alperes feljelentése közügyet érint akkor, amikor igen jelentős összegű közpénz elköltésével kapcsolatban kezdeményezett büntetőeljárást, a közpénz felhasználása egyértelműen közérdeklődésre számot tartó kérdés, arról vélemény formálható. Nem kétséges a Kúria szerint az sem, hogy a büntetőjogi felelősség kérdéséről függetlenül az szervezetl vezetése igen jelentős közpénztartalmú szerződéseket kötött olyan gazdasági vállalkozásokkal, amelyek egyébként a felperes vagy az szervezetl elnökének tulajdonában vannak vagy érdekeltségi körükbe tartoznak. Ez olyan körülmény, amelyre a szabad véleménynyilvánítás körében erőteljesen kritikus álláspontok is jogszerűen megjelenhetnek, az esetleges büntetőjogi felelősség kérdésére akár tekintet nélkül is. Az tehát a Kúria szerint is megállapítható, hogy az alperes feljelentései közügyet érintenek.

[93] Azt helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a Kúria számos precedens határozata szerint önmagában a büntetőeljárás kezdeményezése nem sérti a feljelentett személy személyiségi jogait, még akkor sem, ha az eljárás nem vezet elmarasztalásra. A feljelentés akkor sért személyiségi jogot, ha a feljelentő a jogait visszaélészerűen gyakorolja, tudatosan valótlan tényt állít vagy a kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket használ (Kúria Pfv.III.22.354/2016/14., Pfv.IV.21.592/2017/4., Pfv.IV.20.136/2020/13.). Abban valóban következetes az ítélkezési gyakorlat, hogy a feljelentésben tett tényállítások önmagukban és a büntetőeljárás kimenetelétől függetlenül csak kivételesen, többlet-tényállási elemek megvalósulása esetén sérthetnek személyiségi jogot. Ebből következően a feljelentésben olyan tényállítások is szerepelnek, amelyek más körülmények között akár valótlan ténynek vagy valós tény hamis színben való feltüntetésének minősülnének. A büntetőeljárás célja és rendeltetése a büntetőjogi felelősségre vonáshoz szükséges tények, bizonyítékok megítélése. A Kúria ugyanakkor fenntartja a korábbi ítéletében foglalt azon álláspontját is, hogy a feljelentés, mint a hatósághoz címzett nyilatkozat törvényi felhatalmazás nélkül a címzett hatóságon kívül más személyhez nem szól, ez biztosítja a feljelentett személy személyiségi jogainak védelmét.

[94] A Kúria a korábbi ítéletének indokolása [32] bekezdésében már rámutatott arra, hogy az alperes eljárása miatt a hatósági eljárásban titoktartásra kötelezett személyeken kívül más, olyan címzettek szereztek tudomást a bűncselekménnyel vádolásra alkalmas tényállításokról, akiket negatívan befolyásolhatnak a felperes személyének megítélésében. A feljelentés teljes ismertetésével a felhasználása nem a hivatali eljárás keretein belül történik.

[95] Az Alkotmánybíróság is úgy foglalt állást IV/265/2023. számú határozatának Indokolás [60] bekezdésében, hogy a feljelentés, bejelentés, aminek eredményeként valakivel szemben eljárás indul, nem képezheti személyiségi jog per alapját, mert a feljelentésre, bejelentésre a jogrendszer lehetőséget biztosít, a bennük foglalt tényállítások bizonyítása pedig a hatóság feladata. Ugyanezen határozat ugyanakkor foglalkozott azzal, hogy melyek a véleménynyilvánítási szabadság terjedelmének és határainak legfőbb szabályai. Az Alkotmánybíróság határozatának indokolása [65] bekezdésében arra a következtetésre jutott, hogy a feljelentés szövegének nyilvánosságra hozatala nem egyeztethető össze a véleménynyilvánítás szabadságával. A feljelentés nyilvánosságra hozatala a bűncselekmény-elkövetés sugalmazásával önmagában alkalmas az érintett emberi méltóságának sérelmére, ezért az ilyen tartalmú tényállításra (és annak híresztelésére) nem terjed ki a véleménynyilvánítás szabadsága.

[96] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a Kúria a közel azonos tényállás mellett hozott ítéletével összhangban volt az Alkotmánybíróság gyakorlatával, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének a jelen ügy sajátosságaira vonatkoztatott alkotmányos tartalmával.

[97] Mindezek alapján a Kúria szerint megállapítható volt, hogy a jelen ügyben az eljáró bíróságok tévesen foglaltak állást a kereset jogalapjának hiányáról, mivel az alperes válaszlevelének mellékleteként személyiségi jogot sértő módon tette közzé feljelentésének teljes tartalmát, illetve később annak egyes elemeit a Facebook bejegyzések részeként.

[98] Az eljáró bíróságok a jogalapra vonatkozó eltérő jogi álláspontjuk okán a felperes által igényelt jogkövetkezményekkel nem foglalkoztak.

[99] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet megsértette a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat a jogalap körében, nem tett eleget teljeskörűen indokolási kötelezettségének sem és ellentétes volt a Kúria precedens határozatával.

[100] A Kúria ezért a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a határozatot részben hatályon kívül helyezte és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával a személyiségi jogsértést, a felperes jóhírnév védelméhez fűződő joga megsértésében a rendelkező rész szerint megállapította. A megállapított jogsértés vonatkozásában a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, illetve a c) pont alkalmazásával az alperest elégtétel adására kötelezte. Döntését a Kúria azért részítéletben hozta meg, mert a szubjektív jogkövetkezmény alkalmazása tekintetében (sérelemdíj) a döntéshez nem állnak rendelkezésre a szükséges adatok, ebben a körben az első-és másodfokú bíróságnak a jogalap hiányára vonatkozó döntésére figyelemmel semmiféle bizonyítás, illetve értékelés nem történt, ezért ebben a tekintetben a Kúria az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[101] Az új eljárásban meg kell vizsgálni azt, hogy a megállapított jogsértéssel összefüggésben érte-e a felperest olyan nem vagyoni sérelem, amelynek kompenzálására, illetőleg magánjogi büntetés alkalmazásaként sérelemdíj megítélése bármilyen összegben indokolt-e vagy sem.

[102] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint önmagában a személyiségi jogsértés megállapítása még nem ad alapot automatikusan sérelemdíj megítélésére, hanem vizsgálni szükséges minden esetben a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján azt, hogy a jogsértés tárgyi súlya, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása alapján indokolt-e sérelemdíj – és ha igen, milyen összegben - megítélése. Ebben a körben szükséges lehet bizonyítás lefolytatása, illetőleg az alperes oldaláról a sérelemdíj fizetése alóli mentesülés indokoltságának bizonyítása.

A döntés elvi tartalma

[103] A feljelentőnek az a cselekménye, hogy feljelentését, amelyben különböző bűncselekmények elkövetését állítja a feljelentett terhére, oly módon hozza nyilvánosságra, hogy azt elektronikus levélben megküldi nagyszámú címzett részére, attól függetlenül sérti a feljelentett jóhírnevét, hogy a feljelentéssel önmagában nem sért személyiségi jogot.

Záró rész

[104] Miután a fizetendő perköltség összegét és viselését, ezek arányait alapvetően meghatározza a folytatódó eljárásban hozandó döntés a sérelemdíj fizetése és esetleges összezszerűsége tekintetében, a Kúria a perköltség viseléséről külön döntést nem hozott. Ugyancsak döntően befolyásolja a szubjektív jogkövetkezményről hozandó döntés az illeték viselésének arányait is, ezért erről sem született külön döntés.

[105] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a kérelmére a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2025. március 12.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró